

Aan: Internet Consultatie (<https://www.internetconsultatie.nl/herindelingsverkiezingencovid19>)

CC: Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Apeldoorn, 15 juni 2021

Betreft: Wijziging Tijdelijke wet verkiezingen covid-19

Beste lezer, Geachte minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

In deze reactie neem ik gemakshalve de voorgaande reacties op de internetconsultaties mee:

- 31 mei 2021 [Verlenging Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming](#)
- 9 november 2020 [Tijdelijke wet Tweede Kamerverkiezing covid-19](#)

Deze adviezen staan nog altijd.

Aanvullend, het is een goed inzicht om (algemene) briefstemmen weer in te trekken, evenals de reductie van volmachten weer terug naar twee. Dat is een halve stap vooruit – of eigenlijk weer half “terug naar normaal”.

Als het gaat om de controleerbaarheid –door de individuele stemgerechtigde– blijven de gehandhaafde tijdelijke maatregelen een verzwakking van het kiessysteem. De “vertrouwbaarheid” blijft met vroegstemmen verdergaand in het geding.

Er is ook een punt van zorg die ontstaat bij de voorgestelde periode van verlenging. Deze verlenging van een half jaar zorgt ervoor dat na de herindelingsverkiezingen van 24 november 2021 er wéér de wens kan zijn ontstaan om te moeten verlengen. Bij verlenging vervalt ze per 1 januari 2022. Dat is zorgelijk, immers de (reguliere) gemeenteraadsverkiezingen komen er ook weer aan. Kan de minister voorzien dat er dan géén behoefte meer is aan verlengde tijdelijke/experimentele wetgeving, of voorziet ze dat dan alle door de minister gewenste maatregelen zijn verwerkt in de Kieswet?

Advies:

- trek de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 volledig in;
- maak de kandidaatstelling voor nieuwkomende partijen nog verder toegankelijk, bijvoorbeeld door ontwikkeling van digitale wijze van afgeven ondersteuningsverklaringen. Zo'n experiment met het kiesrecht zullen we wél aanmoedigen, ten overstaande van al dat wij ontraden.

met oprechte groet,

Sent G. Wierda
voorzitter Eerlijke Verkiezingen